

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Velja za vse leto . . . \$6.00
Za pol leta \$3.00
Za New York celo leto . . . \$7.00
Za inozemstvo celo leto . . . \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

TELEFON: CORTLANDT 2876

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879.

NO. 115. — ŠTEV. 115.

NEW YORK, TUESDAY, MAY 17, 1927. — TOREK, 17. MAJA 1927.

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CORTLANDT 2876.

VOLUME XXXV. — LETNIK XXXV.

Napetost med Rusijo in Anglijo je narasla.

ANGLEŠKI AGENTI SO RAZSTRELILI BLAGAJNE V RUSKEM POSLOPU

Sovjetski uradniki v Londonu niso hoteli izročiti ključev, sklicajoč se na imuniteto, nakar so razstrelili blagajne. — Flagrantno kršenje trgovskega dogovora z Rusijo.

LONDON, Anglija, 15. maja. — Gleda neprednih vzrokov sovjetskega trgovskega poslopa v Londonu se ni oficijelno ničesar objavilo, a v delavskih krogih se domneva, da se je vprizorilo to preiskavo sredi posvetovanj glede proti-stavkarške predloga kot neke vrste odvrnitev in propagando, s katero naj bi se, kot nekoč s ponarejenim Zinovjevim pismom, preplavilo v deželi vsako opozicijo ter zbobnalo skupaj "vse dobre državljanine" za podporo predloga.

Preiskavo smatrajo za nov dokaz, da ima skrajno reakcijonarni element v kabinetu, Churchill, Birkenhead in Hicks, popolno kontrolo in da je sklenila vlada prekiniti vse stike z Rusijo. Kanciliranje trgovskega dogovora iz leta 1921 izgleda skoro neizogibno, čemur bi sledilo nato prekinje? ne diplomatičnih odnošajev. Vlom v urad načelnika ruske trgovske delegacije je po ruskom mnenju dejansko kršenje dogovora.

Član delavske stranke, Arthur Henderson, je dobil odgovor na svoje vprašanje glede preiskave od ministra za notranje zadeve, da je dobil v sredo od policije informacije, na temelju kojih je dal policiji polnomoč, naj vzame sodnijsko povelje za preiskavo. Preiskava je bila dovoljena ter se je pričelo žno. V par dneh bo mogel dati vse zažljene informacije.

Na nadaljni pritisk članov delavske stranke je obljubil minister, da bo podal v kratkem polno poročilo.

Avtoritativno se je izjavilo, da ni imel zunanj urad nobenega posla s to preiskavo. Priznava pa se, da bodo vsled tega mogoče prizadeti diplomatski odnošaji med Anglijo in Rusijo. Zunanji urad je izjavil, da ni bila preiskava v nobenem stiku z napadom na rusko poslaniško poslopje v Pekingu ali z dokumenti, katere se je našlo. Nadalje se je izjavilo v zunanjem uradu, da ne uživa Arcos Ltd. nobene diplomatske imunnosti, temveč le osebno načelnik trgovske delegacije.

Protest, katerega je osebno izročil zunanjem ministru pooblaščencu Rosengolz, izjavlja, da so kršili policiisti elementarna jamstva navadne dostojnosti. Policia je dejanski napadla nekega sovjetskega uslužbenca, ki ni hotel dati ključev blagajne, v kateri so se nahajale osebne listine in šiferski kodni načelnika trgovske delegacije.

Poslovodja je dvignil protest, da se je preiskalo ženske uslužbence, med temi njegovo ženo ter ženo finančnega atašeja Šanina. — osebno preiskavo žensk so izvedli moški policijski uradniki, — se je glasilo v protestu.

Rosengolz je reklo, da se je pričela preiskava eno uro predno se je pokazalo sodnijsko povelje in da se je preiskalo vse urade v odsotnosti zastopnikov inštituta. Policia je zaplenila poštno vrečo, ki je bila naslovljena na oficijelnega sovjetskega zastopnika in ki je bila dostavljena par minut pozaj.

Poslovodja je karakteriziral napad "kot flagrantno kršenje trgovskega dogovora" ter izjavil, da uživa Kajnšuk kot oficijelni agent sovjetske vlade vse pravice in imunnosti oficijelnega zastopnika ostalih inozemskih sil.

Protest se zaključuje z besedami:

— Svojo vlado sem predvsem obvestil, a smo tram, dokler ne dospejo njene odločitve in navodila, za svojo dolžnost, da na odločen način protestiram proti kršenju obveznosti, katere je prevezla angleška vlada v soglasju s trgovskim dogovorom iz leta 1921.

GOV. FULLER SE OBOTAVLJA

Governer Fuller se obotavlja z odločitvijo v zadevi Sacca in Vanzettija. — Protestni val proti obtožbi neprestano narašča.

BOSTON, Mass., 16. maja. — Governer Alvan T. Fuller se bo odločil še v teku tekočega tedna glede akcije, katero naj vprizori v zadevi Sacca in Vanzettija, kot je sporočil njegov tajnik McDonald.

— Governer bo podal svojo odločitev v teku par dni, — je reklo, — a na vsak način pred koncem tega tedna.

Kot se glasi, se je governer že sgoro odločil za to, da poveri preiskavo slučaja posebni komisiji. Tudi glede ustroja komisije so krožile včeraj tukaj gvorice, ki pa niso imele nobene trdne podlage.

Governerju prinajajo iz vseh delov sveta resolucije, pisma in brzojavke, v katerih protestirajo milijoni proti justičnemu zločinu sodnika Thayerja in pravosodju Massachusetts. Med temi so tudi prošnje Romain Rollanda, Albert Aistena, Henri Barbusa in več sto nadaljnjih znanstvenikov, pisateljev, juristov, učenjakov iz vseh delov sveta, ki so edini v prepričanju, da nista imela Sacco in Vanzetti pravičnega procesa.

V glavnem so delavske organizacije, ki dvigajo protest proti krivici, katero se je storilo obtoženemu.

Nobenega sledu o Nungesserju.

HALIFAX, N. S., 16. maja. — Izkazan je iztočni obali Nove Škocije od rta Breton pa do Nove Fundlandije ni prizvedlo nobenega sledu o pogrešanih avijatikih, Nungesserju in Coliju, kot se glasi v radijskih sporocilih dveh kanadskih ledoruissev. Malo se veruje poročilom z Nove Fundlandije, da so slišali prejšnji pondeljek aeroplane.

Izvedeni mornarji pravijo, da je bilo skoro nemogoče avijatikoma priti v ono pokrajino.

Zborovanje zdravnikov.

WASHINGTON, D. C., 16. maja. — 10,000 zdravnikov je doseglo včeraj v Washington, na 78. letno zborovanje American Medical Association, ki se bo pričelo danes. Slavní zdravniki in kirurzi bodo tekmo zborovanj razpravljali o najnovnejših pridobitvah na polju medicinske znanosti.

Indijanec kot zmagalec.

Indijanski glavar Kvanavahu iz rodu Hopi v New Mexico, je zmagal v nedeljo v Long Beach, N. J. tekom maratonske tekme.

Skok z zvonika.

MILAN, Italija, 16. maja. — Neki 73 let star mož je izvršil samomor s tem, da je skočil z zvonika katedrale. Dolga in ne-

POVODENJ OGROŽA NADALJNIH PETINSEDEMDESET TISOČ LJUDI

Po polomih nasipov je pričakovati zopetnih opustošenj v Louisiani. — Posebno zasedanje konгрesa. — Razburjeni prebivalci stražijo z orožjem svoje ozemlje. — Poziv senatorja Reeda.

BATON ROUGE, La., 16. maja. — S puškami in revolverji oboroženi so preprečili prebivalci Fort Adamsa, v Miss. izkrcanje živine iz preplavljenega ozemlja. O tem je bil obveščen včeraj diktator preplavljenega ozemlja v Louisiani, Parker. Parker je poslal takoj na lice mesta posebnega odpolanca, da napoti prebivalce Fort Adamsa, da dovolijo izkrcanje. Živina naj bi se pasla v Ft. Adamsu, dokler bi se valovje ne umaknilo.

V pomožni glavni stan so dospela poročila, da se bodo kmalu podrli nasipi v Melville, na zapadni obali Atchafalaya reke, v Toras ob Old River in ob zapadni obali Mississippija v Morgansea.

Vsled poloma imenovanih nasipov bi bilo preplavljenih dva tisoč kvadratnih milj zemlje ter bi izgubilo streho nadaljnih 75,000 ljudi. Nova taborišča za begunce grade ob različnih točkah ob reki navzdol do zaliva.

V trinajstih preplavljenih občinah severne Louisiane se nahaja 50,000 ljudi v begunkih taboriščih. Melville ob Atchafalaya reki je bil večinoma izpraznjen. Oni, ki so ostali, so spravili pohištvo in ostalo lastnino v višja nadstropja svojih hiš.

Petsto mož, žensk in otrok je odrezanih na nasipih ob Bayou des Glaises, kjer lahko prodro vode mase vsaki trenutek. Tudi nekako osem tisoč glav živine je stisnjene skupaj na ozkem robu nasipa. Reševalni člani si na vse mogoče načine prizadevajo, da rešijo ljudi in živino, še predno bo prihrumelo vodovje. Neki letalec je sporočil, da je že več kot deset od petdeset milj nasipa pri Bayou des Glaises odzrtega od valov.

Kansas City, Kans., 16. maja. — Senator James Reed je poslal včeraj predsedniku Coolidge-u drugo brzojavko z nujno prošnjo, naj sklice posebno zasedanje konгрesa, da uvede pomožne odredbe za trpeče prebivalstvo v preplavljenih ozemljih.

Reed je poslal razventega brzojavke vsem 96 senatorjem ni 435 kongresnikom, v katerih prosaij se pridružijo njegovemu pozivu za sklicanje posebnega zasedanja.

POTRES V BEOGRADU

BEOGRAD, Jugoslavija, 16. maja. — Tri močne potresne sunke so šteli v Belgradu in v drugih delih Jugoslavije včeraj zjutraj. Poslopja so se stresla in padala je penek omet, vendar pa ni bilo nobene velike materijalne škode in nikakih nesreč.

Prvi sunek se je pojavil včeraj zjutraj ob tri četrte na štiri ter je trajal pet minut. Bil je najmočnejši med vsemi. Drugi je prišel ob štirih in pet minut in tretji ob četrtna pet, a oba sta trajala le par sekund.

Tudi iztočna Bosna in zapadna Srbija sta šteli sunke.

Poročila z Dunaja in Londona so javljala v soboto potresne sunke v različnih delih Jugoslavije. ozdravljiva bolezen je bila baje vzrok tega dejanja.

Južni javljajo zmago.

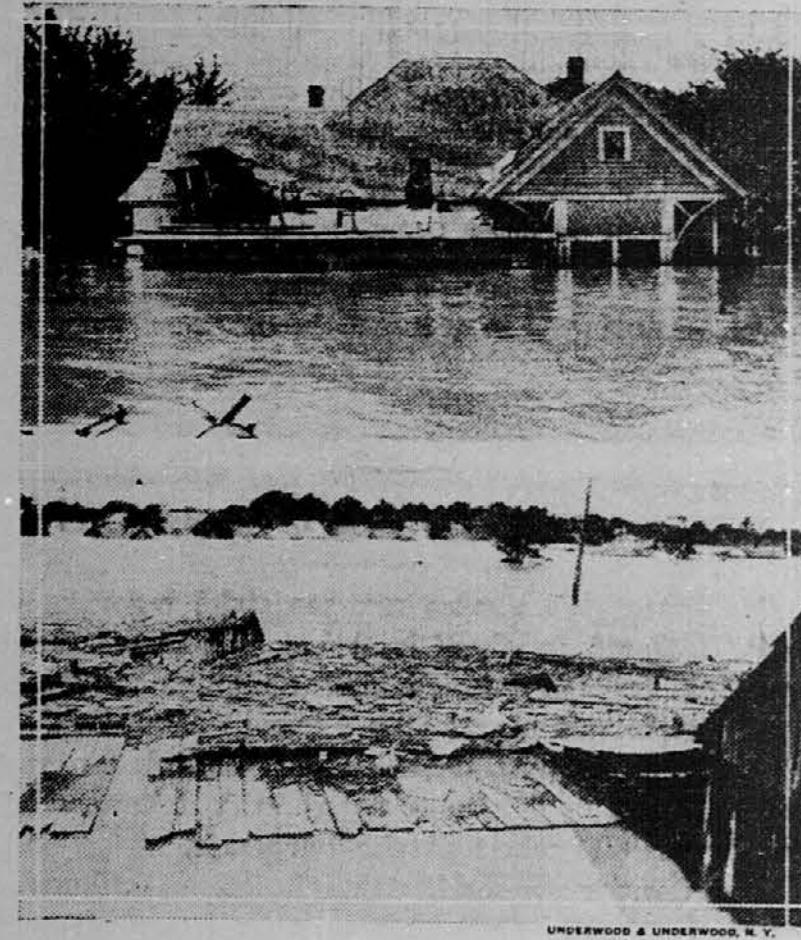
SHANGHAI, Kitapsko, 16. maja. — Pukov, ki leži na severnem bregu Jagte reke, nasproti Nankingu, so zavzele včeraj čete južne armade, kot pravi brezjeno brzojavno poročilo iz Nankina. Severne čete so obstreljevale mesto, po tem ko so ga zasedle južne čete.

Preprčani smo trdno, da bodo najboljše sile na Kitajskem podpirale konservativno skupino, čebo mogla vzdržati svojo pozicijo in svojo silo.

Po dogodkih v Nankingu so prisli k nam številni Kitajci v Shanghaju, ki so podpirali revolucijo ter nam pripovedovali, da so ti dogodki pokazali, da se je boljševizem splažil v njih revolucijo in da med nacionalizmom in komunizmom.

ADVERTISEMENT in GLAS NARODA

IZ POPLAVLJENEGA OZEMLJA

Na sliki vidite dva prizora iz poplavljene ozemlja ob Mississippiju. Zgoraj je hiša, ki je skoraj do strehe v vodi, spodaj je del obrežja ob Mississippiju.

IZJAVA VDOVE DR. WILLIAMSA

Vdova dr. Williamsa, kateri je bil umorjen na Kitajskem, se zavzema za nacionaliste ter pravi, da so bili izgredi v Nankingu posledica komunističnih vplivov.

Vdova in hčerka Rev. Dr. John Williamsa, podpredsednika Nankingu vsečilišča, ki je bil umorjen dne 24. marca, veruja v nacionalistično stvar, kot edino rešitev za Kitajsko ter napravljeta izgredje v Nankingu zunanjim komunističnim vplivom.

V ugotovilu, katero je izdal včeraj publicitetni departement inozemskih misjonov presbiterijanske cerkve, se glasi:

— Za nuj je bila najbolj važna stvar v celiem dogodku v Nankingu velika ljubezen ter trenutni odziv vseh kitajskih dijakov. Novica o smrti dr. Williamsa se je v teku desetih minut razširila po mestu, in kot da je šel električni sunek skozi vse, so stopili prebivalci v akcijo in z žrtvovanjem sebe, denarja in bleke in celo na riziko lastnih življenj so skušali rešiti druge inozemce.

Ceni se, da so prodali ponarejene za približno 100,000,000 mark ponarejenih kolekov.

Ponaredbe so bile tako popolne, da jih niso razločili od pristnih uradnikov za notranjo carino.

mom. Rekli so, da bi uspel komunizma ali desnega krila pomenjal smart in uničenje tako za Kitajsko kot tudi za ostali svet. Mi verjemo v nacionalistično stvar in da bo konservativna skupina zmožna izposlovati rešitev Kitajske.

V tem vidimo edino možnost za združeno deželo ter verujemo, da lahko Kitajska to doseže brez zunanjih intervencij. Vedno imamo absolutno vero v Kitajce, s katerimi smo delovali. Kitajska ni odgovorna za sedanji položaj.

Seznam.

To je seznam, ki pokaže, koliko ameriškega ali kanadskega denarja nam je treba poslati, da poskrbimo v starci domovini izplačilo označenega zneska, bodisi v dinarih ali lirah. Podatki so veljavni do preklica, ki se po potrebi objavi na tem mestu.

Ne dvomimo, da Vam bo ta ponudba ugašala, posebno še, ako boste vpoštevali svojo kobilistico na našo zanesljivo ter točno postrežbo.

Dinarji Lire

Din. 500	\$ 9.40	Lir 100	\$ 6.05
Din. 1,000	\$ 18.50	Lir 200	\$ 11.80
Din. 2,500	\$ 46.25	Lir 300	\$ 17.40
Din. 5,000	\$ 92.00	Lir 500	\$ 28.50
Din. 10,000	\$ 182.00	Lir 1000	\$ 56.00

Za pošiljatve, ki presegajo Desetisoč D

GLAS NARODA

(SLOVENE DAILY)

Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Sakser, president. Louis Benedik, treasurer.
Place of business of the corporation and addresses of above officers:
82 Cortlandt St., Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"G L A S N A R O D A"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays.

Za celo leto velja list za Ameriko	Za New York za celo leto ... \$7.00
in Kanado	\$6.00 Za pol leta \$3.50
Za pol leta	\$3.00 Za inozemstvo za celo leto ... \$7.00
Za četr leta	\$1.50 Za pol leta \$3.50

Subscription Yearly \$6.00.

Advertisement on Agreement.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenčni nedelj in praznikov. Dopsi brez podpisa in osnovnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagovoli pošljati po Money Order. Pri spremembni kraju naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejšnjo bivališče naznani, da hitreje najde naslovnika.

"GLAS NARODA", 82 Cortlandt Street, New York, N. Y.
Telephone: Cortlandt 2876.

SOVJETSKA AFERA V LONDONU

Nadomestujoči predsednik sovjetske trgovske delegacije, J. Boeff, je včeraj izjabil, da mu ni ničesar zna, glede tajnega dokumenta, katerega zaman išče londonski detektivski glavnji stan v uradih Arcos Ltd.

Boeff je dostavil, da ni nikdar videl dotočnega dokumenta in da se ni nikdar nahajal tak dokument v arhivih Arcos ali ruske trgovske delegacije.

Še enkrat je poudaril, da je bila kršena diplomatska imunost trgovske delegacije ter protestiral proti brutalnemu načinu.

V ministrstu za notranje zadeve se je vršila konferenca, katere so se udeležili zastopniki ministrstev za notranje zadeve, vojne, za zunanje zadeve ter tudi več visokih policijskih uradnikov.

Razpravljalci so o številnih zaplenjenih listinah, ni pa bilo mogoče najti pogrešanega dokumenta, radi katerega je bila baje vprizorjena preiskava.

Sovjetske oblasti so objavile, da ni mogel priti na večer preiskave ruski poslovodja v stik z ministrstvom za zunanje zadeve in da niso uradniki zunanjega ministrstva baje niti vedeli, da se vrši taka preiskava.

List "Izvestja" je omenil velike demonstracije proti Angliji, tekom katerih so stali delavec, poklicni krogi, delodajalec in vojaki rama ob rami ter rekeli, da je sovjetska unija pripravljena z zidom bajonetov braniti zmagajo ter zavrniti svoje napadale.

Svetovni imperializem si bo zlomil zobe ob kompaktni proletarski fronti od Srednje Evrope pa do pacifične obale, če bi poskušal izpremeniti svojo delavnost od majhnih banditskih čimov v agresijo proti Rusiji.

Gorje onemu, ki bi si držnil provocirati novo imperialistično vojno.

Delavski razred Evrope, ki je podpiral Rusijo tekom državljanke vojne, bo nudil v tem sličaju več kot pasivno pomoč. Sovjetska vlada mora poslušati enotni glas milijonov delavcev, ki bodo zahtevali v slučaju vojske agresije popolno odškodnino.

V navedenem članku pravi list, da bo kljub velikemu ozračju mas proti Angliji odredila sovjetska vlada vse potrebno, da ne bodo zastopniki nobene dežele izpostavljeni sličnim insultom kot so ga priredili angleški ultra-reakcionari sovjetski trgovski delegaciji v Londonu.

Ce ne bo storila Anglija ničesar, da opraviči to preiskavo, — ne bo preostalo sovjetsko uniji ničesar drugog kot premestiti svoje trgovske operacije v kako drugo deželo.

PRITOZBA WHEELERJA

WASHINGTON, D. C., 16. maja. — Wayne B. Wheeler, pravni zastopnik Antisalonske lige, je pozabil, da izsiljeno imenovanje Haynesa za mesto trajnega prohibicijskoga komisarja, je ostal dosedaj brezresen, se je v soboto pritožil, da so skušali nasproti prohibicije prepričiti imenovanje Haynesa s kampanjo ustrovalnih metod. Ta kampanja skuša ustroavati javne uradnike, diktirati Antisalonski ligi ter pomagati sovjetskim prohibicijskim toliko kot mogoče, da se polaste strojev za izvedenje prohibicije. Wheeler je pozabil dostaviti, da se je ravno Antisalonska liga posluževala teh metod, da uveljavlja prohibicijo.

Iz Jugoslavije.

Vsled nagle vojnje smrtno poneščili.

Ko sta se te dni ponocni zagrebška mesarja Tominec in Mokrovčić s Pantovčaka vozila nazaj v Zagreb se je pokvarila zavora voza vsled česar so se konji splašili in v divjem diru tekli proti mestu. Voz je pri tem zadel v neki svetnik s tako silo, da je Mokrovčić nadel na asfalt ter si prebil lobano. Zdravniška pomoč je ostala brez uspeha. Mokrovčić je par ur pozneje podlegel težki poškodbi.

Pola Negri —

princesinja.

Znana poljska kinematografska igralka Pola Negri se je poročila s princemom Midzani.

Dopisi.

Brooklyn, N. Y.

Približala se je doba piknikov in drugih zabav v prosti naravi. Prišli so gorki dnevi, ko si človek želi, da bi se ohladil v senci koščatih dreves, daleč izven prasnegata mesta.

Zato je sklenilo pevsko društvo "Slovan" prirediti piknik v nedeljo 26. junija pri "Revnen Huth-ču" na Union Turnpike, vogal Hoffman Ave., L. I.

Da bo bilo lepega petja, se lahko zanesete na našega novega pevskoga in podpornega društva, da upoštevajo ta dopis, ter naj ne prirejajo svojih, zabav in izletov v nedeljo 26. junija.

Nadale prosi "Slovan" druga pevskga in podpornega društva, da upoštevajo ta dopis, ter naj ne prirejajo svojih, zabav in izletov v nedeljo 26. junija.

V nadji, da bo na dan piknika lepo vreme in bilo veselih gostov. Sestavljajoči se vam priporoča

"Slovan".

Barberton, O.

Pomladanska sezona z veselicami in drugimi zabavami se je pričela tudi v naši naselbini.

Prvo veselico v tej spomladanski sezoni je priredilo društvo Triglav, št. 48 S. N. P. J. Tudi društvo sv. Jožefa, št. 110 K. S. K. J. in Žensko društvo, št. 111 nameravata skupno prirediti veliko zabavo dne 29. in 30. maja. Te dve društvi sta skupno praznovali 20-letnico ustanovitve ter sta tudi za dva dni vzeljivo dvorano v njenem za to veliko slavnost.

Poročati moram tudi žalostno novice, da je tukaj 1. maja t. l. po 9 tedenski mučni bolezni umrla Kati Raspetnik, omožena Haggart. Stara je bila 27 let, rojena v vasi Briša, občina Kandriše pri Litiji. Prišla je v Ameriko s svojimi starši, ko je bila stara 9 let in sicer v Claridge, Pa. Tam so bili 6 let, nakar se vsi skupaj preselili sem v Saginaw.

Sorodnikom izrekam svoje sožalje!

Poročevalec.

West Alexander, Pa.

Tukaj in v okolici delajo premogorovi vsak dan. Jaz sedaj osem let v krave molzem. Želim vsem poznameniti — rojakom v okolici Broughtona, Pa. da bi se združili, da jim ne bo treba obdelavati debela težkega kamna zastonja. Na farmi ni ne štrajka ne štapa. Dela je došlo, pa tudi v začetku dosti stroškov. Dobiček pride pozneje.

Joe Skedel.

Jugoslavia irredenta.

Iz Tolminja

se izseli zopet 20 domačinov. Namejenjeni so v Argentinijo, dasi bariči od tam ne prihajajo ugodne vesti s strani izseljencev. Pa nele v Tolminu, tudi drugod se številni Slovenci odpravljajo s svoje rodne grude. Vznešljivo raste izseljevanje.

Svathe so se tudi pričele. Prva je bila pri dobrini napredni družni Jerman. Mlad par, ki si je obljudil zakonski stan, je Mr. Joseph Jerman in Miss Agnes Mesek.

Dne 7. maja sta si obljubila zakonsko zvestobo pred mirovnim sodnikom v Barberton, Ohio.

Joseph Jerman je rojen 21. oktobra 1913 v Ely, Minn. Njegova sopronica pa 15. septembra 1907 v Pittsburgh, Kans. Svathe se je vršila na domu Josepha Jermana. Svathe je bila ena najlepših, ker je bilo vsega dovolj.

Nevoporečenemu željam obilo sreče v zakonu.

Z delom gre v naši naselbini bolj počasi. Delo se težko dela. Dela se po nekaterih tovarnah od 4 do 5 dni na teden, zato tudi ne svetujem, da bi kateri hodil sem dela.

Jože Hiti, naročnik Glas Naroda in tajnik društva sv. Martina, št. 44 S. K. J. si je kupil hišo in se sedaj preselil iz Center ceeste na 209 Betz cesto v svojo hišo.

Anton Kalužec, ki je tudi naročnik Glas Naroda in član društva si gradi novo moderno hišo. Tudi drugi rojaki tu so pričeli predelavati in hiše si barvati.

Napredek v gospodarskem oziru med tukajšnjimi Slovencami je lep, samo slega, ni med nami take kot bi imela biti.

Mogoče si bo kateri čitatelje mislil, saj imate vendar faro v Barbertonu, kako da ne bi bili složni.

Kot nepristranskemu opazovalcu mi je znano, da je več novorenček že ne krščenih. Kaj je vzrok, da otrok ne dajo krstiti? In da se vrše civilne poroke in pogrebi?

John Balant.

Agricurante za "Glas Naroda", največji slovenski časnik v Ameriki.

Svetoslovenski odvajjalni pomirjevalec, Narodno zdravilo Holandske fizca leta 1896. Garantirano. Tri velikosti pri vseh lekarjih. Glejte, da bi imela Gold Medal na vseki skutki. Ne kupujte nadomestkov.

Uprrava "Glas Naroda".

ALBERTIS in GLAS NARODA

ADVERTISING in GLAS NARODA

ALBERTIS in GLAS NARODA

NOVA VLOGA LAŠKEGA KRALJA

Kralj Viktor Emanuel je obiskal Napolj ob pričetu izkopavanja rimskega mesta Herkulaneja, ki je bilo zasuto tekom velikanskega izbruha Vezuva malo po Kristovem rojstvu.

NAPOLJ, Italija, 16. maja.

Včeraj zjutraj je dosegel semajna vodnik, ki so bili izkopavci.

Velikanski stroški je bilo skoraj nemogoče uspešno iskat skrite za-

klade.

velikanskih stroškov je bilo skoraj nemogoče uspešno iskat skrite za-

klade.

velikanskih stroškov je bilo skoraj nemogoče uspešno iskat skrite za-

klade.

velikanskih stroškov je bilo skoraj nemogoče uspešno iskat skrite za-

klade.

velikanskih stroškov je bilo skoraj nemogoče uspešno iskat skrite za-

klade.

velikanskih stroškov je bilo skoraj nemogoče uspešno iskat skrite za-

klade.

velikanskih stroškov je bilo skoraj nemogoče uspešno iskat skrite za-

klade.

velikanskih stroškov je bilo skoraj nemogoče uspešno iskat skrite za-

klade.

velikanskih stroškov je bilo skoraj nemogoče uspešno iskat skrite za-

klade.

velikanskih stroškov je bilo skoraj nemogoče uspešno iskat skrite za-

klade.

velikanskih stroškov je bilo skoraj nemogoče uspešno iskat skrite za-

klade.

velikanskih stroškov je bilo skoraj nemogoče uspešno iskat skrite za-

klade.

velikanskih stroškov je bilo skoraj nemogoče uspešno iskat skrite za-

klade.

velikanskih stroškov je bilo skoraj nemogoče uspešno iskat skrite za-

klade.

velikanskih stroškov je bilo skoraj nemogoče uspešno iskat skrite za-

klade.

velikanskih stroškov je bilo skoraj nemogoče uspešno iskat skrite za-

klade.

KRATKA DNEVNA ZGODBA

GUIDO ROMOLOTI:

SAMOMOR

Noč. Reka. Preko mosta stopa neka postava. Postoji. Nekoliko trenotkov stoji na mestu, potem se naglo vzpone na kamenito ograjo. Neka druga postava, ki se je pojavila iz miraka, zagrabi prvo in jo drži čvrsto.

"Gospod!"

"Pustite me!"

"Ne delajte neumnosti!"

"To je poslednja. Pustite me."

"Kaj hocete?"

"Umreti."

"In potem? Kaj potem?"

"Kaj potem? Umrem, umirim se..."

"Varate se. Sedite tu, na ograjo. Tako...."

"Zakaj me zadržujete? Zdaj bi bilo že vsega konec."

"Konec! Če pa bi vam po smrti ne dali niti deset minut odmora."

"Kaj pravite?"

"Izvlekli bi vas, položili na reko, fotografirali, secirali, da bi vidieli od česa ste umrli."

"To bi pa vedeli, da sem unar od zadušenja v vodi."

"Ni bi moral to tako. Svet bi nastopil lahko tudi od zmrazenja."

"To je pač vseeno."

"Ni vseeno. To bi bilo nekaj druga. Nastopila bi pljučenica."

"Tako ali tako, za mene bi bilo vsega konec."

"Res, če bi ne bilo časopisov."

"Časopisi.... Kaj na onem svetu?"

Ne, ampak na tem. Oni bi pisali o vašem življenju, primašali bi inštrome, zanimive podrobnosti, pripovedovali bi, kako so bili vaši starši blazniki, vaš ded degeneriran človek, vaša starša mati prava...."

Mar mi je, naj le pišejo kar jim draga. Glavno je, da se jaz umirim."

"Kaj pa če ko kakšen reporter izrazil sum, da vas je kdo palnil v reko?"

"Naj le, kaj se to mene tiče."

"Prav, ali oblast bo prišla na pokopališče, izkopala vas iz groba in zopet fotografirala. Vaše bedne ostanke shranijo v stekleno posodo s špiritem; to posodo prinesejo k sodišču o prilikli obravnavi, ki se bo določila nekega dne zavoljo vaše nasilne smrti; in srečni boste, če se to steklo ne bo razbilo ob glavi kakšnega advokata."

"Gospod, zakaj me zadržujete, da ne izvršim svojega sklepa? Zakaj me pregovarjate, da se zrečemo obstavljanji?"

"Ne, ne... premislite se. Počakajte dneva. Ko vstane solnce, se vam bodo vse pošasti razpršile."

"Niso pošasti. Vi ne veste za kaj gre. Imelo sem zeno."

"Razumen. Reva je umrla in hoteli ste za njo."

"Ne, živa je. Ušla je."

"In da se ji osvetite, hocete skočiti v reko?"

"Odvedel mi jo je moj najboljši prijatelj."

"Kaj niste vedeli za tisti star pregovor? Kdor dobi prijatelja, izgubi zeno?"

"Kako naj bi bil mogel na to sploh mislit?"

"Dragi gospod, ko ima človek ženo mora misliti na vse."

"Mar tudi tedaj, ko živi z njo petnajst let v zakonu? Imela svo tudi sina, ki je že odrasel mladežni."

"Kaj tudi sina imate? Zaradi njega morate živeti."

"To vam je prvo vrsten nepridržljiv! Pobegnil je iz šole, krade po hišah ko sraka in prodaja...."

"Vi ste vendar srečen oče! S takšnimi lepimi lastnostmi za trgovino, bo nekoč gotovo imovit mož."

"Ali meni ni prav, da postane sin trgovce."

"Kaj? Mar želite, da napravite iz njega državnega svetnika?"

"Bi postal praktikant in vse svoje življenje bi sedel med pra-

šnimi akti, gladen in žegen, gol in pričakoval v kakšni prodajalni, pi bos."

"Ne bi bil praktikant, nego...." "Brbljanja je dovolj. Bodite ka-li, učenjak! In to danes, hvaležni, da vas ne naznamo po-

ko je boljše iznajti kakšno mast licu!"

"Pa naj bo. Morda imate vi svojemu drugemu očetu? Naprav

prav. Le če bi teh prekletih doi

gov ne bilo."

"Dolgov? Pozabite na nje!"

"Pazabil bi jih že, ali drugi me

sponinjajo na nje."

"Potem delajte nove in plačajte stare. Nato napravite popolnoma nove in plačajte nove in nadaljujte tako...."

"Lepo. To je izborn sistem. Pe-

vejte pa, ali se izplača trud, da na-

daljuje človek svoje življenje na

tatšen beden, nepošten način?"

"Kakopak! Človek živi danes

"Ne vem, če imate prav. Ali zo-

to vam samo to, da ste mi ed-

vzeli moč, da storim to, kar sem

bil sklenil."

"Prekrasno! Vi ste se torej od-

ločili, da živite?"

"Ostanem na tem svetu! Hvala

vam, gospod! Ne vem kako in s

čim naj vam poplačam!"

"Če vam je do tega, da mi po-

plačate, bodite tako dobri in iz-

ročite mi svojo denarnico, s kate-

ro ste hoteli skočiti v reko."

"Mojo denarnico?"

"Da! Ako se vam zdi, da je to

premalo, dodajte še uro."

"Uro?"

"Da. Pa še verižico, ker ura-

brez verižice bi ne bilo popolna."

"Vi... vi hočete mojo uro, mo-

jo verižico, moj denar?"

"Dragi gospod, že celih pet ur

čakam tu, da bi mogel nekomu re-

ci: denar daj sem ali pa se okopa-

pa v reki; ali ker ste se vi že od-

eličili za kopanje, sem moral za-

uči drugače govoriti."

"Torej ste... torej ste... lopov?"

"Samo trgovec sem in čakam na

svome dobitevje tu na mostu. Ne

morem si dovoliti luksuza, da bi jih

Eina od njih se je nagnila, o-

mamila in padla.

Nekaj je zabučalo v vodi. Dra-

ga postava se je sklonila preko o-

brage. Potem se je vzravnala in

inkih korakov krenila dalje.

"Ali je tu še mogoče govoriti

sceci?.... To so časi, da Bog poa-

gnjet Človek ne more nit samomo-

rs izvršiti, da ne bi bil v opasju

sti, da ga kdo ubije!"

Postava se oddaljila in izgine v

maraku.

Jugoslavia irredenta.

Bistrica.

Tu je umrl 3. aprila za pijučni-
co polkovnik izpod prejšnjega vla-
da Alfred Podboj, p. d. Cenotov.
Negov oče je bil rodom iz Ribnica,
po poklicu sodnik, mati pa bistra-
ška rojakinja r. Žnidarič. Rajni-
polkovnik, je služboval nekoč v
Gorici kot stotnik artilerijskega
polka. Vojaki so ga radi imeli,
da so kar jokali o njegovem prenesti-
vi iz Goriče v Polo, kjer je postal
polkovnik. Podboj je bil globoko
veren mož, vsako nedeljo je šel
k sv. maši in večkrat k sv. ob-
hajilu; 14 dni pred smrtno je opri-
avil svojo velikonočno dolžnost.
Bil je pa tudi usmiljenega sreca;

raznim vojaškim vdomom in siro-
tam je izposloval podpore; od svo-
je penzije je delil vsaki mesec do-
ločen znesek trpinom. Ljubil je
otroke in tudi ti so ga radi imeli
ter mu primašali trombetič in
zvonček v znak ljubezni. Mimo
pokopališča ni šel nikoli, ne da bi
salutiral mrtvima. Ganljiva je bila
tudi njegova ljubezen do star-
šev.

Skrivnostna brzjavka.

Neki Hrvat in Istri je prejal na-
slednjo brzjavko: Ricouton vois-
vattova nasce noi inrmie cestek.
Gruntal in gruntal je, sklejal je
skupaj svojo družino in sosede, a

The Telephone Girl

HOLBROOK BLIM, MADGE BELAMY in MAY ALLISON
PARAMOUNT SLIKA
delo HERBERT BRENONA
prodvoditelj "Beauty".

Murray Anderson Public gledališka
predstava
"PATCH WORK"

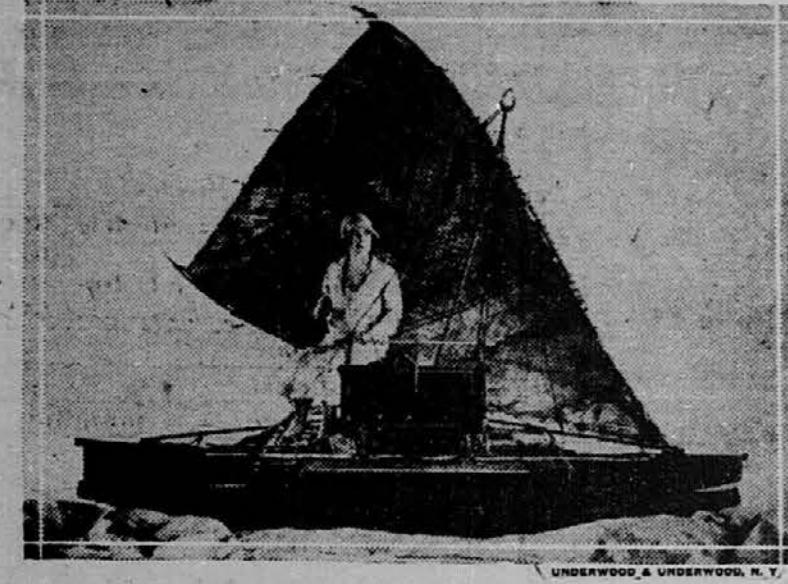
Cambria's Picture Frame Concert
Paramount kvartetom.
Jesse Crawford
Jazz koncert na orgle.
Posebni Paramount novostni prizori

Paramount Theatre

Times Square
Eno izmed PUŠNIK gledališč

Razne vesti od vseposod

DAR ANGLEŠKI PRINCESI

Ko se je mudil na Didži otočju angleški vojvoda iz Yorka, so podarili domačini njegovi ženi malo jadrnico za spomin.

galic patentirati. Zgodilo se je

kmalu, da so začeli drugi izkor-
ščati njegov izum in na njegov

tega tudi vire same, arhive, pose-
no pa Kolumbov dnevnik. Vse te
vire Andreje ostro kritizira. Zbral
je vse ugovore zoper značaj in de-
lo velikega odkritelja, toda člove-
ščta tudi no ne bo prepričal.

NA ANLEŠKEM SE ZLOČINI MNOŽIJO.

RAZKRINKANI KOLUMB.

Krištof Kolumb je ena najslav-
nejših osebnosti v zgodovini.

Spanci se prepričajo z Italijani-
glem, da je razgranila, da je imela svoje
podružnice v vseh svetovnih me-
stih. Pod vodstvom gospe Suzuki je

koncern narastel v ogromno po-
djetje brez primere. Imel je v za-
kupu ne le sladkorno industrijo na

Vzhodu, temveč tudi prodejijo
vse vrst, pivovarne, ladje-
nlice, tovarne za jeklene in žele-
zne izdelke, rudnike, banke, za-
varovalnice itd. Vse to je uprav-
ljalo gospa Suzuki z genijalno in-
tuicijo. Izvrševala je svoj posel
odlično neglede na svojo starost

70 let.

Gospa Suzuki živi skromno in
se posveča samo trgovskih po-
slom svojega podjetja. Za zabavo
ne zahaja: njen življenje te-
če naravnost idilično. Živi v svi-
ji mali hišici v Kobi in edina mod-
erna pridobitev, katera se poslužuje,
je avtomobil. Omožila se je

v svojem 13. letu. Njen mož je imel
trgovino s sladkornjem, ki se je po-
zneje izpremenila v tvornico. Le-

ta 1905 je Suzuki obnovela: osta-
la sta ji dva otroka, s katerih po-
svojčijo je vodila trgovino pokojne-
ga moža dalje z veliko spremnost-
jo. Njena dalekovidnost ji je pri-
našala uspeh na uspehu Postala je

svetovno slavna in med svetovo-
no vojno si je nakupiščila premo-
ženje v zpuski desetih milijonov
angleških funтов. S to svoto so
bili položeni

